

IPLAND

OSS

CHRISTER OCH CARINA FOGELSTRÖM
vet vad som är viktigast i livet

P-O BACKMAN
är van att möta människor i sorg

MARGARETA THIBERG
om livet, döden och att ta vara på dagen

TEMA **PÅ LIV OCH DÖD**
NR 1 2024

Svenska kyrkan
HJO PASTORAT

På liv och död

Rubriken känns igen som ett uttryck, en beskrivning av något. Något kan vara "på liv och död". Har jag använt uttrycket någon gång? Har du? I så fall om vad och varför? Vad ville vi beskriva? Vi känner att orden handlar om allvar på något sätt. Om risk, fara och rädsla. Är livet på allvar? Är döden på allvar? Hör liv och död ihop? De är ju varandras motsatser. Är det själva livet som är på liv och död? Är det hela tillvaron som är på liv och död? En israelisk sång, skriven av en rabbin, upprepar orden: "Hela världen är en mycket smal bro. Det viktigaste är att inte vara rädd". Jag behöver inte vara rädd därför att det finns ändå plats för *Den Osynlige* tillsammans med mig där på bron. Bredvid mig när jag går där framåt.

På kyrkogårdar läser jag på gravstenarna. Där är namn, årtal med stjärna och kors ingraverade. Jag tänker; livet blev mellan stjärnan och korset. Mellan Betlehem och Golgata. Mellan födelsen och döden. Som Jesus liv. Och själva årtalssiffrorna påminner mig om honom. Vår tideräkning är ju grundad på hans födelse.

Jesus blev korsfäst, dog och begravdes i en uthuggen gravkammare. Graven stängdes med en stor sten. Stenen för öppningen rullades åt sidan av en ängel i nattmörkret, på tredje dygnet. Jesus uppstod och gick ut ur sin klippgrav. På Norra Fågelås kyrkogård finns en gravsten med tre namn med årtal, stjärnor och kors och under dessa bibeltexten: "Jesus sade: jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig, han ska leva om han än dör".

Jag tycker om psalmhymnen nr 189 i psalmboken; "Bliv kvar hos mig..." (Abide with me). En bön riktad till Jesus. Den avslutas med orden: "I liv, i död bliv Herre hos mig kvar". Vi viskar den, nynnar den.

Sören Elowson
pensionerad läkare

2	Tankar i tiden
3	De vet vad som är viktigast i livet
6	Hjo hjälper Ukraina
7	Viktigast att det är äkta
8	Margareta tar vara på alla dagar
10	Det som synes dött kryllar av liv
12	Vad händer när man dör?
13	Etisk kompass styr gravstenens utformning
14	Att med kärlek kväva lidandet
16	Kontakt

produktion

Hjo pastorats kyrkblad "Ibland oss" delas ut till samtliga hushåll fyra gånger per år.

ansvarig utgivare

Anders Ehrngren
hjo.pastorat@svenskakyrkan.se

redaktion

Michael Haavik, Martin Karlsson, Stefan Lagerquist,
Åsa Palm, Micael Saarikari, Håkan Svensson,
Helena Taubner och Eva Staxäng

grafisk form

Eva Staxäng
eva.staxang@svenskakyrkan.se

omslagsbild

Rickard Taubner

tryck

Risbergs Information & Media AB
www.risbergs.se

FOTO: RICKARD TAUBNER

Carina och Christer Fogelström vet att livet är skört och gör vad de kan för att ta vara på det.

De vet vad som är viktigast i livet

De senaste årens motgångar har fått Christer och Carina Fogelström att omvärdera vad som är viktigt i livet.

En onsdagskväll i april förra året var paret Carina och Christer Fogelström på promenad i Hjo stadspark tillsammans med sin gode vän Patrik Öberg. De var på väg till restaurang Biergarten när Christer började känna sig lite dålig. Carina bad

Patrik att gå i förväg, så skulle de komma efter.

Christer hade en tid inte känt sig bra. Han hade haft känningar i bröstet och varit trött. Han befarade kärlekskramp och hade för avsikt att kontakta vårdcentralen, men det hade inte blivit av.

Patrik gick en bit före men vände strax tillbaka. Han började ana att nåt inte stod rätt till. När han kom tillbaka höll sig Christer i staketet som omgärdar förskolan Skattkammarens lilla lekplats och i

samma stund faller han ihop. – Jag trodde att Christer svimmat, man vill ju inte tro det värsta. Det var ju chockartat såklart, berättar hans fru Carina.

Patrik ringde snabbt ambulansen. Efter bara några sekunder kommer en kvinna fram som visar sig vara sjuksköterska, specialiserad inom hjärtsjukvård. Hon inledde direkt hjärt- och lungräddning och fick i gång Christers hjärta efter knappa två minuter.

Ambulansen anlände och tog Christer och

Carina till Skaraborgs sjukhus i Skövde där Christer lades under hjärtövernakning. Diagnosen löd aortastenosen. Det var alltså inte fråga om någon hjärtinfarkt eller kärklamp. Kranskärnen var fina. Däremot var det fel på en hjärtklaff och två veckor senare fick Christer en mekanisk hjärtklaff inopererad på Örebro Sjukhus.

– När Christer kom hem från Örebro gick vi på teater, berättar Carina och åtta veckor efter operationen fick Christer lov att börja köra bil igen. Vardagen började så sakteligen att återvända.

Ni var med om något omvälvande. Hur har det påverkat dig, Christer?

– Jag har blivit känsligare som person. Gråter lättare, vilket är rätt skönt att få göra ibland. Jag vet ju det till exempel när vi sjunger i kören... vissa låtar går rätt in i hjärtat. Jag kan börja storböla.

Hur har den här händelsen påverkat dig, Carina?

– Det viktigaste av allt är att man får ha hälsan.

Carina börjar berätta om en annan olycka som hände på nyårsafton 2006. Under firandet träffades Christer olyckligt av en raket, vilket resulterade i att han förlorade synen på ett öga. Hon vänder sig till Christer och säger:

– Det var en stor grej som hände då, Christer. Du gjorde en helomvändning. Jag hade ju varit aktiv i kyrkan i många år, som kyrkvärd bland annat. Och bland annat varit med i Alpha, men du var inte speciellt intresserad. Du tänkte att, det

kan ju vara fint att gå i kyrkan. Men det var inget som du var direkt intresserad av.

– Men däremot, inflikar Christer, när jag var på sjukhuset i Mölndal efter olyckan med ögat, hörde jag en låt spelas som hette: "Jag har inte tid". Den gick rakt in i hjärtat, jag låg och bölade och var jätteledsen.

Christer insåg efter den händelsen att man måste ta vara på tiden. Tänka på varandra. Hälsa på varandra. Innan det är för sent.

Hösten året efter olyckan började Christer bli lite deprimerad och han märkte att han inte klarade av jobbet på industrin. Det blev svårt med synen. Han var orolig för framtiden, ledsn naturligtvis och saknade synen på sitt öga.

Christer berättar om Alphakursen som han gick med i en tid efter hemkomsten från sjukhuset. Den första kvällen han var där fanns hjokonstrnären Solveig Carlsson där och läste just dikten "Jag har inte tid". Christer började också i Gospelkören. Tillfrågad av körledaren Suzanne Östlund, eftersom det var ont om killar i kören. Han minns det som en mäktig upplevelse när kören vid ett tillfälle besökte Konserthuset i Stockholm.

Efter händelsen med den förlorade synen började Christer må bättre. I Alpha hade han fått många nya vänner. Det ordnade sig med jobb på Kulturhuset. På det stora hela hade han ett bättre liv än när han jobbade inom industrin

– Det är som man säger, om det stängs en dörr så öppnas det en annan, säger Carina.

– Eller om vi slänger i nätet på ena sidan och inte får fisk, så slänger vi i nätet på andra sidan, fyller Christer i. Och det stämmer ju, säger han med ett skratt.

Hur har er relation påverkats av allt det här?

– Vi är närmare varandra. Vi gör mycket fler saker tillsammans. Vi kan åka till Tibro och Tidaholm och ta en fika, berättar Christer.

– Och så har vi ju en valp nu. En golden retriever. Sigge snart fem månader, fyller Carina i. Det var inte alls meningen, men förra året hände så många grejer på kort tid. En god vän dog i januari. Christers mamma somnade in den 12 februari. Vi fick ta bort vår hund den 14 februari. Sen hände detta med hjärtat i april...

– Men, man ser det som är viktigast i livet, fortsätter Carina. Den omvärderingen skedde redan efter olyckan med ögat, säger Carina Fogelström.

Micael Saarikari

Alpha är en mötesplats för vuxna nyfikna på den kristna tron, men som inte är så vana vid kyrkligt språk och tradition. Information om Alpha finns på svenskakyrkan.se/hjo/alpha

Golden retrievervalpen Sigge, fem månader, är ett glädjetillskott för Christer och Carina Fogelström.

psalm för årstiden

Likt många uppskattade psalmer och andra musikaliska verk börjar melodin till *O huvud, blodigt, sårat* med intervallet kvartsprång i upptakt. Det kan jämföras med litteraturens jambiska versmått som skapar förväntan och dramatik. Vilket passar syftet bra, för vad är mer dramatiskt än ett huvud som är blodigt och sårat?

Melodin fortsätter enligt renässansens strama regler hur en god melodi ska skrivas. Melodin har en omväxlande kurvatur där tonerna går i steg och språng enligt rigorösa regler, och når till slut en höjdpunkt efter cirka två tredjedelar av stycket. Detta kan likställas med det ”gyllene snittet” inom bildkonsten. Om man tar en penna och drar streck från tonhuvud till tonhuvud (som man som barn gjorde för att få fram figurer fast då via siffror) får vi fram en vågrörelse likt musikens fysikaliska väsen, ljudvägen.

Melodin skrevs av den tyska musikern Hans Leo Hassler år 1601 och uppvisar alla kvalitéer som renässansens musiker och filosofer prisade. Texten går tillbaka till 1200 då Arnulf av Löwen skrev passionspsalmen *Salve caput cruentatum*. Texten översattes senare till ett flertal språk och sjungs idag till Hasslers melodi i stora delar av världen.

Håkan Svensson, kyrkomusiker

VERS 1 I PSALM 144 ”O HUVUD, BLODIGT, SÅRAT” KAN DU LÄSA I NEDERKANT PÅ SIDORNA 2-5. PÅ HEMSIDAN FINNS EN LÄNK DÄR DU KAN HÖRA HUR PSALMEN LÅTER.

FOTO: EVA HULTMAN

Anneli Ödvall har alltid värnat utsatta i världen, vilket syns inte minst i alla de hjälpsändningar som hon och andra eldsjälvar startade strax efter krigets utbrott i Ukraina.

Anneli Ödvall har tidigare erfarenheter av att skicka hjälpsändningar till behövande runt om i världen. Därför var det självklart att när kriget bröt ut i Ukraina göra det som stod i hennes makt för att hjälpa. – Just nu önskar jag en lagerlokal, säger Anneli Ödvall. Jag har hela mitt hus fullt med saker och får snart inte plats med mer, så om det finns någon som läser detta och som kan upplåta en blir jag väldigt glad.

Det är inget fel på Hjobornas vilja att skänka av överflödet man har hemma.

Hjo hjälper behövande i Ukraina

I Hjo församlingshem finns en låda där den som vill kan skänka obrutna förpackningar av hygienartiklar till behövande i Ukraina. Har du annat du vill skänka? Kontakta Anneli Ödvall på sms 0793-27 72 02.

Den första insamlingen gick till en liten van, för att kunna transportera runt de förnödenheter i form av mat, kläder, lakan, täcken, mediciner, hygienartiklar och pengar som också stod på dagordningen att samla in. Sedan dess har otaliga transporter gått från Hjo till Ukraina.

Några mellanhänder mellan givare och mottagare finns inte. Allt insamlat går direkt till de utsatta. Tack vare ett transportföretag i Skara får Anneli möjlighet att utan kostnad skicka med förnödenheter. Och hon gläds åt att få tillbaka bilder när allt kommit fram. Hon säger att hon har tur, för så snart ett behov uppstår finns en lösning runt hörnet. – För mig är det Gud som griper in. Jag gråter vid varje hjälpsändning och känner en sådan tacksamhet för att vi får och kan göra någonting, säger hon.

Eva Staxäng

Viktigast att det är äkta

P-O Backman är van att möta människor i sorg, i sitt jobb som begravningsrådgivare men också som pastor.

P-O Backman har genom åren rört sig mellan yrken i både den kyrkliga och profana världen. Sedan tio år är han begravningsrådgivare på Stedts begravningsbyrå, som har sitt säte i Hjo, Karlsborg och Tibro. Och han vet att begrava en anhörig är en av de svåraste stunderna i livet. – Det här jobbet ger så mycket tillbaka. Jag utvecklas mycket genom möten med alla sorts människor och yrkesgrupper. Det är nytt varje gång, säger han.

Som begravningsrådgivare på en liten byrå får han göra det mesta; transportera avlidna och kistor till och från kylrum, förrätta borgerliga begravningar men också bistå med rådgivning inför en begravning. Det kan vara mycket praktisk information för anhöriga att ta in. Inte sällan kommer frågor om vad man ska göra med katten eller hur man ska hantera den avlidnes räkningar. – Allt ryms inte i rollen som begravningsrådgivare, men det finns bra informationsbroschyrer och vi har också egna jurister till hjälp, säger han.

I rollen som rådgivare försöker han att så långt det är möjligt att tillmötesgå de

P-O Backman är begravningsrådgivare men också utbildad pastor. Det senare brukar han inte tala så mycket om eftersom rollen som rådgivare kräver att han är professionellt neutral.

anhöriga och den avlidnes önskan. Hans egen syn på döden har inte förändrats med yrkesrollen. Han säger att när det gäller hans egen begravning spelar utformningen inte så stor roll: – För en del är utformningen jätte viktig, för egen del överlåter jag det till mina näraste. Det viktigaste är att det är äkta.

Som i så mycket annat finns det trender även inom denna bransch. Numera är det vanligt att anhöriga önskar inspelad musik, vilket kan vara knepigt ur copy-

righthänseende. Två andra trender är att jordbegravningarna minskar och kremationsbegravningarna ökar.

P-O Backman tror dock att det är bra för sorgearbetet med någon form av ceremoni där man kan ta farväl. Ett tillfälle att få sitta ner, ta det lugnt och lyssna på musiken. – En begravning är ett tydligt avsked! Det blir konkret och ger anhöriga möjlighet att gå vidare, säger han.

Eva Staxäng

FOTO: EVA STAXÄNG

Margareta tar vara på alla dagar

Som liten flicka drömde Margareta Thiberg om att bli missionär. Men så blev det inte. Nu, nyss fyllda 90 år, är hon ändå nöjd med hur hennes liv kom att bli.

Margareta Thiberg tar emot med ett stort leende i sitt olivgröna hus i Hjo, som hon och familjen bott i sedan 1976. Här råder ordning och reda. Var sak på sin plats. Inget onödigt ligger och skräpar eller tar plats.

För att vara 90 år är hon synnerligen pigg och alert. Huvud, hörsel och syn fungerar utmärkt. Det enda som krånglar lite är benen.

– Jag kan inte fatta att jag har blivit så gammal, säger hon, och klappar den svarta innekatten Siri som då och då hoppar upp i knät.

Margareta Thiberg är glad att hon lever. För ett år sedan blev hon liggande halvt medvetslös och okontaktbar i sin säng. Sonen Tore fann henne och kallade på ambulans. Det kunde gått riktigt illa, men efter elva dagar på sjukhus kom hon hem. – Jag hade slarvat med maten, ätit för dåligt helt enkelt. En doktor berättade att jag hade för lite salter i kroppen, men med dropp och näringsriktig mat kom jag på

benen igen. Det var 50 procents chans att jag skulle överleva, säger hon. Efter en sådan händelse är det förstås naturligt att man funderar över livet och döden. Margareta säger att hon inte är rädd för döden, men för döendet. Att bli liggande. Hon är glad att ha fått livet tillbaka – det betyder att hon ”fortfarande har något att ge sina medmänniskor”.

– Det var inte slut. Jag skulle fortsätta vidare. Jag tror att våra dagar bestäms redan vid födseln. Inte vad vi ska gå igenom i livet, men våra dagar är räknade. Det är min inställning. Det går inte att ta något för givet, säger hon.

Hon har svårt att föreställa sig hur döden ser ut. Hon grunnar länge på frågan innan hon svarar. – Man får lämna allt. Det där är inget man kan bekymra sig för. Det ordnar sig.

Margareta Thiberg är uppvuxen i kyrkan. Hennes far var präst i Gullered och senare Långared, men uppväxten med pappan blev kort. Efter en hjärnhinneinflammation gick han bort endast 41 år gammal, och mamman blev ensam med alla barn. En tro på Gud fick hon ändå med sig. Hon säger med bestämdhet att något tvivel aldrig har funnits. Inte ens i tunga perioder.

Som prästbarn i Gullered var det vanligt att missionärer mellanlandade i prästgården innan de reste vidare på sina upp-

drag. Att få bli missionär var också en av Margareta Thibergs drömmar och som femåring övade hon flitigt på att predika för sig själv hemma i prästgårdens berså. – Jag skulle ha velat bli missionär, men så blev det inte. Jag vet inte riktigt varför, säger hon. I stället utbildade hon sig till mentalskötare och det är inom vården hon haft sin gärning, både på en barnavdelning i Alingsås och på Sjöryd.

Nuförtiden har hon svårt att ta sig till kyrkan, men TV-gudstjänsterna fyller sin funktion. Hon saknar kyrkan och de uppdrag hon haft där, inte minst som gudstjänstvärd. Det är ”något av det roligaste” hon gjort. Hon har också funnits med i sammanhang som Alpha-grupper och hjälpt till i ”Fralla för alla”.

Förr om åren hade hon som tradition att på juldagen, tillika hennes födelsedag, bjuda församlingen på kyrkkaffe efter gudstjänsten. Hon minns att kören brukade hurra. Men den gångna julen var hon förkyld så det kyrkkaffet fick ställas in. Men intresset för bakning håller hon vid liv. Hon kilar kvickt ut i köket och kommer tillbaka med ett recept på äppleyoghurtbröd. Ett bröd som hon brukar baka och skänka till torgkaféet i Hjo församlingshem.

– Jag älskar att baka, både småkakor och

För ett år sedan var det nära att Margareta Thiberg inte skulle överleva. Men nu är hon åter på benen. - Det betyder att jag fortfarande har något att ge mina medmänniskor, konstaterar hon.

småbröd. De här yoghurtbröden uppskattas av de flesta, säger hon.

För Margareta går inga dagar till spillo. Varje morgon funderar hon hur dagen bäst kan tas tillvara. Om framtiden finns också tankar och drömmar. Hon hoppas på fred och att alla krig försvinner. – Det är så mycket lidande och något som tagit mig hårt är den unge svensken (red

anm. Johan Floderus) som sitter fängslad i Iran.

– Han har ju inte gjort något. Stackars föräldrar. Jag tänker mycket på oron i världen, säger hon.

Margareta Thiberg tycker att hon har fått vara med om mycket roligt i sitt liv, att hon hunnit med mycket. Hon är särskilt glad åt alla sina medmänniskor och åt

hemtjänstens personal som kommer varje dag.

Om hon fick ge ett råd till den 25-åriga Margareta så är det att inte vara så pedantisk. Varje kväll måste allt stå på sin rätta plats i hemmet. Så har det alltid varit. Men hon är ändå inte säker på att den unga Margareta hade lyssnat på det rådet.

Eva Staxäng

FOTO: MANFRED ANTRANIAS ZIMMER/PIXABAY

Det som synes dött kryllar av liv

En av mina första somrar i Hjo kom det ett brev från min pappa. Det innehöll en bukett blommor från min älsklingsö, Eneskär i Kalmarsund. I brevet låg en lapp med texten *"När vinden går däröver om sommaren"*.

Tankarna gick då, och gör även nu, till den vackra Psaltarpsalmen om en människas dagar, som är som gräset, och som liknar oss vid blommorna som dör. "Dess plats vet inte mer av det" står det. "Platsen är tom" säger en annan bibelöversättning. Vid begravningar är detta en vanlig text, som prästen talar kring. Precis så känns det när någon gått bort. Platsen är tom. Men hur fel är inte detta när det gäller naturen. Nu i vårvintern ser vi kala trädgrenar och brunbeige mark. Men vi vet ju att saven snart stiger i träden och att allt snart grönskar. Och så plötsligt en dag hörs talgoxen fila på sin vårsång och så kommer lärkan och tranan och strandskatan till Måsestenen i Hjo. Och så börjar vintergäck och snödroppar att titta upp och vi får återigen uppleva vitsippsmattorna i stadsparken och i Hjoåns dalgång.

I höstas gick jag och tittade på de små hasselhängena, som redan då var klara att slå ut och blåsipporna som också stod startklara. Platsen är inte alls tom – naturen bara väntar på sol, ljus och värme. Olika växtarter inväntar våren på olika sätt, som lökar, knoppar eller frön. Detta är livets under, mer fantastiskt och förunderligt ju äldre man blir.

I jorden kryllar det av liv. Tänk så spännande att tillsammans med ett litet barn rota lite i en kompost; hoppstjärter och daggmaskar och sniglar. Snart får vi se årets första fjäril. Kanske har den övervintrat som puppa. Hoppas att det är en citronfjäril!

Någon fyndig skogsekolog har myntat uttrycket "Död ved lever". Många tusen skogslevande arter är beroende av död ved. Många av dem är små och oansenliga men alla har sin plats och behövs i det stora samspelet.

Också här är det lätt att göra jämförelser mellan naturen och människan. Alla behövs och har sin plats. Vi människor är ju

faktiskt en del av skapelsen och otroligt beroende av naturen. Mycket oroande är att vi, som lever just nu, tycks ha tappat fattningen och tror att just vi ska ha rätten att förbruka jordens resurser i rasande takt.

Kanske sitter det en koltrast och prövar sina flöjtande toner när du läser detta. Kanske har du sett någon kär vårblomma sticka upp ur jorden eller kanske är du bara vårtrött och vill sova. Kanske känner du en stor tacksamhet över att få uppleva ännu en vår? Tacksamhet och ödmjukhet inför livet och årstidsväxlingarna. Vi behöver nog ha sett de kala grenarna och den "döda" gräsmattan för att riktigt uppskatta grönskan och verkligen se livet. Snart "går vinden däröver" igen.... Ta vara på vårens alla ljuvligheter!

*Ulla Kjellander,
hjojobo och engagerad
i Naturskyddsföreningen*

Vad händer när man dör?

Församlingspedagog Anna Jepsen frågar unga i Hjo.

Neah Trinh, 11 år

Jag tror att det att man kommer till något ställe mitt emellan där alla blir antagna lika oavsett hur vi ser ut eller vad vi har gjort.

Douglas Landin, 15 år

Jag tror att om man har varit en bra människa så kommer man upp i himlen och man hamnar med Gud och andra bra personer, och om man inte varit bra så hamnar man i helvetet.

Greta Laurén, 12 år

Jag tror att man går igenom hela sitt liv, alltså att man får en återblick som går snabbt. Att man liksom får se hur det har varit, och får en återblick på hur det var.

Filippa Hullberg, 15 år

Kroppen och det begravs, medan själen åker till himlen.

James Ståhl, 15 år

Jag tror att man kommer till himlen och blir blessed av Gud eller så åker man till helvetet. Det beror på hur man har levt, tänker jag.

FOTO: ANNA JEPSEN

Etisk kompass styr gravstenens utformning

I november 2022 godkände kyrkoförvaltningen i Stockholm en gravsten med mc-gänget Bandidos logotyp, vilket skapade en del frågor om hur en gravsten får utformas.

I Hjo pastorat granskas alla gravstenar av kyrkogårdschef Stefan Lagerqvist innan de sätts på plats.

– Vi får förslag från stenhuggeriet som vi antingen godkänner eller avvisar. Jag kan ibland ha synpunkter på storleken på stenen eller om den är utformad på ett sådant sätt att den kan skada våra vaktmästare när de jobbar på kyrkogården, säger Stefan Lagerqvist.

Svenska kyrkan har på de flesta håll i Sverige statens uppdrag att handha begravingar i Sverige. Ett uppdrag som bland annat innebär att säkerställa att de gravstenar som uppförs inte anses stötande eller kränkande för någon. Till syvende och sist är det därför en tolkningsfråga för kyrkogårdsförvaltningen och kyrkogårdsföreståndaren om vad som kan anses olämpligt och stötande. Begravningslagen har sina föreskrifter och en hel del information finns också att hämta i "Handbok för begravningsverksamheten".

Gravstenen i sig påminner om den eller de

personer som ligger i graven. Det händer att man har en egen sten och som man tycker lämpar sig väl som gravsten.

– Det är helt i sin ordning, säger Stefan Lagerqvist, så länge stenen kommer från de egna ägorna. I annat fall krävs tillstånd från markägaren.

I en liten bygd som Hjo känner de flesta till varandra. Stefan ger exempel på några personligt utformade gravstenar som han tycker fungerar väl i miljön.

– Bygdens grävmaskinist Anders Jansson var känd för de flesta, och där har gravstenen pryts med en grävmaskin. Ett annat bra och passande exempel är bygdens lokala konstnär Gita Porak-Varna vars gravsten smyckats med en målarpalett och penslar.

Stefan Lagerqvist säger att det finns en etisk kompass som måste fungera för alla så att gravstenen inte väcker anstöt.

Hur en människa vill identifiera sig kan avspeglas i gravstenen. Färger och former är något som Kyrkogårdsförvaltningen måste ta hänsyn till.

– En rosa sten kan man fundera över, likaså om gravstenen är utformad som exempelvis en regnbåge. Men att ha en symbol i form av en regnbåge ser jag inte som något hinder. Det handlar slutligen om att gravstenen också ska smälta in i

FOTO: STEFAN LAGERQVIST

Hur en människa vill identifiera sig kan avspeglas i gravstenen. Här konstnären Gita Porak-Varnas gravsten.

övrig miljö på kyrkogården, säger Stefan.

Kreativiteten kring utsmyckningar av en gravplats har ökat de senaste åren.

– Nuförtiden handlar det mer om mängden föremål som placeras på en gravplats och som försvårar för, och i vissa fall också skadar, vaktmästarna på kyrkogården när trimmer och gräsklippare körs, säger Stefan Lagerqvist.

Eva Staxäng

Att med kärlek kväva lidandet

1500 år efter att det skrevs hävdar Martin Luther att Romarbrevet innehåller allt det väsentliga som en kristen måste veta. Guds frälsning av människan och den vitala delen i frälsningen är Jesus Kristus. Att tro på Jesus, Jesu död och hans återuppståndelse sätter människan i rätt förhållande till Gud.

I det åttonde kapitlet, vers 20, står det att allt skapat har lagts under tomhetens välde. Åtskilliga hyllmetrar har sedan dess gått åt till att fundera över detta, varför skulle Gud låta världen hamna under tomhetens välde? Enkelt förklarar, så innebär tomhetens välde att världen ser ut som den gör. Ingenting lever för evigt och här finns sjukdomar och katastrofer och lidande. Ja kort och enkelt – det är en existens på liv och död.

Frågan är inte helt ovanlig – den når ofta den som är kristen, kanske har du själv

ställt frågan? Hur kan en god Gud tillåta lidandet?

Det är inte konstigt, vi pratar ofta om att Gud är kärlek och att vi kan vila tryggt i Guds händer. Men vart vi oss i världen vänder, så slåss vi med våra händer. Vi som mänsklighet är långt ifrån så fullkomliga som vi vill tro.

Att brottas med frågan, är att ta sin tro på allvar. Är inte själva brottandet en del av varför Gud kan tillåta lidandet? Vi kommer möta lidande – om inte någon annans så slutligen vårt eget. Vad vi då gör, visar vilka vi är, vi kan lära oss om oss själva genom att fundera över våra reaktioner på lidandet. Vill vi blunda för lidandet, fly från det, stoppa det, eller hindra det eller öka det? Hur vi än reagerar så är det viktigt att fundera över reaktionen. Vi är inte ämnade att bara iaktta lidandet – vi är kallade att bekämpa det. Att med kärlek kväva lidandet.

Ett av många svar på den urgamla frågan om lidandets problem, är att lidande inte är vår värsta fiende – den värsta fienden är brist på kärlek. Den i sig orsakar lidande. Alla som reagerar på världens tillstånd är inte kristna, men alla kristna reagerar på världens lidande, alla är vi Guds avbilder. Kristna upprepar i varje mässa: "Din död förkunnar vi Herre. Din uppståndelse bekänner vi till dess du kommer åter i härlighet" – detta har resonans i vers 22, att vi vet att hela världen ropar i födslovåndor – till och med vi som fått Anden ropar – för vi vet att världen inte är befriad ur eländet än. ÄN. Den kommer bli det, ja det har redan börjat i och med Kristi uppståndelse. Snart är lidandet ett minne blott, kanske är det en dag, ett blekt minne av en stödskena vi en gång hade till vår kärleksmuskel?

*Martin Karlsson
präst*

”

Vi vet att hela skapelsen ännu ropar som i födslovåndor. Och till och med vi, som har fått Anden som en första gåva, också vi ropar i vår väntan på att Gud skall göra oss till söner och befria vår kropp.

Rom 8:22-23

PASTORSEXPEDITIONENS ÖPPETTIDER

tisdag och torsdag 9-15
lunchstängt 12-13

TELEFON

Telefon: 0503-323 80

KONTAKT

Hjo pastorat
Regeringsgatan 12
544 30 HJO
hjo.pastorat@svenskakyrkan.se

FÖLJ OSS

www.svenskakyrkan.se/hjo
facebook.com/svenskakyrkanihjo
youtube.com - sök Hjo pastorat

SWISH: 123 222 08 53

KYRKOHERDE

Anders Ehrngren, 0503-323 81
anders.ehrngren@svenskakyrkan.se

KOMMINISTRAR

Ronny Nygren, 070-313 58 67
ronny.nygren@svenskakyrkan.se

Martin Karlsson, 070-317 41 78
martin.karlsson2@svenskakyrkan.se

DIAKONER

Sabine Bjaaland, 0503-323 90
sabine.bjaaland@svenskakyrkan.se

Micael Saarikari (diakoniassistent),
076-835 73 18
micael.saarikari@svenskakyrkan.se

KYRKOMUSIKER

Håkan Svensson (vik), 072-232 84 18
hakan.svensson2@svenskakyrkan.se

Hanna Laurén, 070-317 42 46
hanna.lauren@svenskakyrkan.se

Emma Stjernberg, 0503-323 91
emma.stjernberg@svenskakyrkan.se

FÖRSAMLINGSASSISTENT

Eva Hultman, 070-312 84 32
eva.hultman@svenskakyrkan.se

FÖRSAMLINGSPEDAGOG

Anna Jepsen, 0703-127642
anna.jepsen@svenskakyrkan.se

FASTIGHETS- / KYRKOGRÅRDSCHF

Stefan Lagerqvist, 0503-323 97
stefan.lagerqvist@svenskakyrkan.se

HUSMOR

Åsa Palm, 070-309 49 27
asa.palm@svenskakyrkan.se

KYRKOKAMRER

Liselotte Lundqvist, 0503-323 83
liselotte.lundqvist@svenskakyrkan.se

KANSLIST

Malin Ulfenborg, 0503-323 80
malin.ulfenborg@svenskakyrkan.se

KOMMUNIKATÖR

Eva Klang Staxäng, 0702-66 39 80
eva.staxang@svenskakyrkan.se

KYRKVAKTMÄSTARE

- se kyrkornas anslagstavlor
eller hemsidan

Vad gör kyrkan? Information om verksamheterna finns...

... i månadsinformationen Guldkroks-
bladet som ligger i kyrkor och för-
samlingshem

... på kyrkornas anslagstavlor

... på Facebook och svenskakyrkan.se/hjo

Du som inte har möjlighet att hämta
Guldkroksbladet själv kan få det
hemskickat. Kontakta pastorsexpedi-
tionen, hjo.pastorat@svenskakyrkan.se
eller tfn 0503-323 80.

VILL DU SAMTALA MED NÅGON?

Diakonier och präster finns för samtal
och har tystnadsplikt. Se kontakter
här ovan. Du kan också kontakta
jourhavande präst via 112.

Svenska kyrkan

HJO PASTORAT

